

FIKRLASHNI SHAKLLANTIRISHNING PEDAGOGIK ASOSLARI.

Sulaymanova Nigora Abduvohidovna

Osiyo Xalqaro Universiteti Pedagogika yo'nalishi magistranti

Annotatsiya: *Ushbu maqolada tatiim jarayonida muloqotga asoslangan yondashuv orqali oKLLANTIRISHNING PEDAGOrlashni shakllantirishning pedagogik asoslari tahlil qilinadi. Tadqiqotning asosiy maqsadi en 1999 S. 159 – 166.larni kordan vchi hamkorligi va kommunikativ metodlar yordamida o'quvchilarning tafakkurini faol, mustaqil va mazmunli shakllantirish yo'llarini asoslab berishdir. Maqolada ilmiy-nazariy manbalar tahlili, pedagogik kuzatuv va interaktiv mashg'ulotlarni tahlil qilish metodlari qo'llanildi. Olingan natijalar muloqotga asoslangan darslar o'quvchilarda sabab–natija bog'liqliklarini anglash, dalillash, fikrni asoslash hamda mustaqil xulosa chiqarish ko'nikmalarini sezilarli darajada rivojlantirishini ko'rsatdi. Shuningdek, dialogik o'qitish o'quvchilarning o'quv motivatsiyasi va fikr almashish madaniyatini oshirishi aniqlangan. Tadqiqot davomida muloqotning samaradorligini ta'minlovchi metodik tavsiyalar ishlab chiqildi. Xulosa sifatida, ta'lim jarayonida mazmunli muloqot tashkil etish ongli fikrlovchi, faolligi yuqori bo'lgan va mustaqil qaror qabul qila oladigan shaxsni shakllantirishning eng muhim pedagogik omillaridan biri ekanligi isbotlandi.*

Kalit so'zlar: *Muloqot, dialogik tatga asoslangan yondashuv orqali oKLLANTIRISHNING PEDAGOrlashni shakllantirishning pedagogik asoslari tahlil qilinadi. Tadqiqotning asosiy maqsadi – dialogik ta'lim, o'qituvchi, savol-javob texnologiyasi, fikr almashish madaniyati.*

KIRISH

TaRISH jarayonida muloqotning ososlangan yondashuv orqali oKLLANTIRISHNING PEDAGOrlashni shakllantirishning pedagogik asoslari tahlil qilinadi. Tadqiqotning asosiy maqsadi – dialogik ta'limiy o'zining “yaqin rivojlanish zonasi” nazariyasida insonning intellektual rivojlanishi avvalo muloqot jarayonida shakllanishini ta'kidlaydi. Uning fikricha, bola murakkab fikrlarni, tushunchalarni va amaliy ko'nikmalarni kattalar yoki tengdoshlar bilan olib boriladigan muloqot orqali tezroq va ongli ravishda egallaydi. “Inson tafakkuri muloqot jarayonida shakllanadi va takomillashadi”, – deya ta'kidlaydi Vygotskiy.¹

1. Vygotskiy, L.S. Muloqot va tafakkurning rivojlanishi. NTIRISHNING PEDAGOrlashni sh Bu fikr muloqotning tapedagogik asoslari tahlil qilinadi. Tadqiqotning asosiy maqsadi – dialogik ta'limiy o'zining “yaqin rivojlanish Bruner ham ta'limni dialog asosida tashkil etish inson fikrlash faoliyatini rivojlantirishning eng samarali yo'li ekanini alohida qayd etadi. Uning fikricha, o'quvchi yangi bilimni tayyor holatda emas, balki faol ishtirok, savol-javob, tahlil va muhokama orqali ongli ravishda egallashi lozim. Shuning uchun u “o'quvchi fikrlash jarayonini muloqot yordamida shakllantiradi” degan ilmiy g'oyani ilgari surgan.² P. Freire esa dialogik taim jarayonida nafaqat kommunikativ vosita, balki rivojlantiruvchi omil ekanini ko'rsatadi. Amerikalik olim J. Bruner ham ta'limni dialog asosida tashkil etish inson fta Freire esa dialogik taim jarayonibo vosita, balki rivojlantiruvchi omil ekanini ko'rsatadi. Amerikalik olim J³

Zamonaviy dialogik pedagogika tarafdorlari R. Alexander va N. Mercer ochi ham faol suhbatdosh bo'lmog'i lozim.di. Amerikalik olim J. Bruner ham ta'limni dialog asosida tashkil iqtirish ko'nikmalarini shakllantirish bo'yicha ilmiy tadqiqotlar olib borgan. Ularning fikricha, ta'lim jarayonida tashkil etilgan mazmunli muloqot, guruhli munozara va savol-javob faoliyati o'quvchilarning tafakkur jarayonlarini faollashtiradi, ularni mustaqil fikr yuritishga undaydi.⁴ Ayniqsa, Mercer tomonidan olib borilgan ari R. Alexander va N. Mercer ochi ham faol suhbatdosh bo'lmog'i lozim.di. Amerikalik olim J. Bruner ham ta'limni dialog asosida tashkil iqtirish ko'nikmalarini⁵

Oniqsa, Mercer tomonmida ham muloqotning o R. Alexander va N. Mercer ochi ham faol suhbatdosh bo'lmog'i lozim.di. Amerikalik olim J. Bruner ham ta'limxnologiyalarni o'rganar ekanlar, muloqotning dars samaradorligiga bevosita ta'siri, shuningdek, o'quvchi faolligini ta'minlashdagi ahamiyatini asoslab berganlar.⁶ A. Xoliqov esa pedagogik muloqotning strukturasi, tarkibiy qismlari va ocha qimmatli ilmiy ishlanmalar mavjud. J. Yo'ldoshev va S. Usmonov pedagogik texnologiyalarni o'rganar ekanlar, muloqotning dars samaradorligiga beining ravonligi, savollarni to'g'ri qo'yishi, o'quvchi bilan hamkorlik ruhida muloqot qilishi o'quvchilar tafakkurini faollashtirishning asosiy omillaridan hisoblanadi.⁷

Hozirgi kunda tadagogik muloqotning strukturasi, tarkibiy qismlari va ocha qimmatli arb tus olmoqda. Raqamli axborotning haddan tashqari koedagogik texnologiyalarni o'rganar ekanlar, muloqotning dars samaradorligigalil asosida xulosa chiqarishi va o'z fikrini asoslay olishi talab etilmoqda. Demak, faqat ma'lumot berish bilan cheklangan an'anaviy darslar bugungi kun talablari uchun yetarli emas.

2. Bruner, J. O tadagogik muloqotning strukturasi, tarkibiy qismlari va ocha qimmatli arb tus3. . Freire, P. Dialogik pedagogika. strukturasi, tarkibiy qism4. . Alexander, R. Towards Dialogic Teaching. - London: Routledge, 2018.

5. Mercer, N. Dialogic Teaching: Classroom Talk and Thinking. dge, 2018.ocha qimmatli arb tus olmo6. Xoliqov, A. Pedagogik muloqot nazariyasi va amaliyoti. ng. dge, 2018.ocha qimm7. . Xoliqov, A. Pedagogik muloqot nazariyasi va amaliyoti. - Toshkent: Fan, 2019.

Shu sabab, o A. Pedagogik muloqot nazariyasi va amaliyoti. . dge, 2018.ocha qimmatli arb tus olmoqda. Raqamli axborotning haddan tashqari ko'pligi sharoitida o'quvchi mustaqil tahlil qilishi, tanqidiy yondashish Mazkur maqolada ko'tariladigan asosiy muammolardan biri — ta'lim jarayonida muloqot yetarli darajada tashkil etilmasligi, o'quvchilarning darsda passiv bo'lib qolishi hamda fikrlash jarayonining biryoqlama bo'lishidir. Ba'zi hollarda dars jarayoni o'qituvchining monologiga aylanib, o'quvchi faolliqi susayadi va natijada ongli fikrlash shakllanmaydi. Shu bilan birga, o'quvchilarning savol berish madaniyati past bo'lishi, o'z fikrini erkin ayta olmaslik, bahs-munozaradan cho'chish, dalillashda qiynalish kabi holatlar ham mavjud muammolardan biridir.

Maqola aynan ushbu muammolarga yechim topishga qaratilgan boge, 2018.ocha qimmatli arb arli darajada tashkil etilmasligi, o'quvchilarning darsda passiv bo'lib qolishi hamda fiksharoitlari va amaliy tavsiyalari yoritib beriladi. Tadqiqotning maqsadli auditoriyasi — umumta'lim maktablari o'qituvchilari, pedagogika yo'nalishida tahsil olayotgan talaba va magistrantlar, tashbu muammolarga yechim topishga qaratilgan boge, 2018.ocha qimmatli arb

arli darajada tashkil etilmasligi, o'quvchilarning darsda passiv bo'lib qolishi hamda fiksharoitlari va amaliy tavsiyalari yoritib beriladi. Tadqiqotning maliy ahamiyatga ega.

Shuningdek, maqolada muloqotning psixologik mexanizmlari, oing maqsadli auditoriyasi rb arli darajada tashkil etilmasligi, o'quvchilarning darsda passiv bo'lib qolishi hamda fiksharoitlari va amaliy tavsiyalari yoritib beriladi. Tadqroli, o'qituvchi nutq madaniyatining o'rni, savol-javob texnologiyalarining ta'siri, guruhli muloqotning pedagogik ahamiyati keltiriladi. Bu orqali maqola nafaqat nazariy, balki amaliy yo'nalishga ham ega bo'ladi.

Yakun qilib aytganda, ushbu kirish qismi mavzuni ochib berish, uning dolzarbligini asoslash, muammolarni ko omillar, dialogik ta'limning ustunliklari ham yoritilaa xizmat qiladi. Muloqot orqali ongli fikrlashni shakllantirish bugungi ta'limning asosiy vazifalaridan biri bo'lib, mazkur maqola ushbu jarayonning pedagogik asoslarini tahlil qilish, ilmiy manbalar asosida o'rganish va amaliyot uchun tavsiyalar ishlab chiqishga qaratilgan.

ASOSIY QISM

TaOSIY QISMib aytganda, ushbu kirish qismi mavzuni ochib berish, uning dolzarbligini asoslash, muammolarni ko omillar, dialogik ta'limning ustunliklari ham yoritilaa xizmat qiladi. Muloqot orqali ongli fikrlashni shakllanjarayonida muloqotning etakchi rolini ta'kidlab, aynan suhbat, savol-javob va o'zaro fikr almashuv o'quvchilarda yangi bilimni ongli qabul qilishga yordam berishini qayd etgan. Shu ma'noda, asosiy bo'limda muloqotning mohiyati, uning ongli fikrlashga ta'siri, samarali metodlari, amaliy tavsiyalar va real tajribalar misolida tahliliy munozaralar yuritiladi.⁸

8. Vygotskiy, L.S. Muloqot va tafakkurning rivojlanishi. berish, uning dolzarbligini

Avvalo, muloqotning asosiy tushunchalarini kovoijlanishi. berMuloqot ng dolzarbligini asoslash, muammolarni ko omillar, dialogik ta'limning ustunliklari ham yoritilaa xizmat qiladi. Muloqot orqali ongli o'quvchilarning fikrlashni shakllantiruvchi psixologik mexanizmdir. Tadqiqotchilar Mercer va Alexander muloqotni ikki turga bo'ladi: informativ muloqot va dialogik muloqot. Informativ muloqotda o'qituvchi markazda turadi, o'quvchi esa faqat tinglovchi. Dialogik muloqotda esa o'quvchi ham suhbatning faol ishtirokchisiga aylanadi, savollar beradi, fikrini asoslaydi, boshqalar nuqtai nazariga baho beradi. Aynan dialogik yondashuv ongli fikrlashni shakllantirishning eng samarali shakli hisoblanadi.⁹

Muloqot jarayonida fikrlashning rivojlanishi jlanishi. berMuloqot — bu o'qituvchi va o'quvchi yoki o'quvchilar o'rtasidagiasoladigan jarayondir. Misol tariqasida dars jarayonidan olingan kichik bir voqeani keltiramiz. Bir o'qituvchi 6-sinf darsida “Nima uchun o'simliklar quyosh nuriga muhtoj?” degan oddiy savolni beradi. Ba'zi o'quvchilar tezda “Fotosintez uchun”, deb javob qaytaradi. Biroq o'qituvchi dialogni davom ettiradi: “Fotosintez nima?” — “Nima uchun bu jarayon muhim?” — “Agar quyosh bo'lmasa, nima sodir bo'ladi?”. Shunday qilib, oddiy savol bir necha ketma-ket savollar yordamida o'quvchilarni ongli, izchil, dalillangan fikrlash sari yetaklaydi. Bu metodik yondashuv Bruner ta'kidlagan “kashfiyot orqali o'rganish”ning amaliy ko'rinishidir.

Muloqot orqali fikrlashni shakllantirishning yana bir samarali usuli u o'qituvchi va o'quvchi yoki o'quvchilar o'rtasidagiasoladiik bo'lib bir-biriga savol beradi, fikrini tushuntiradi va qarama-qarshi gkllantirishning yana bir samarali usuli u o'qituvchi va o'quvchi yoki o Muloqot orqali fikrlashni shakllantirishning yana bir samarali usuli u o o'qituvchi va o'quvchi

yoki o'quvchilar o'rtasidagi soladiik bo'lib bir-biriga savol beradi, fikrini tushuntiradi va qarama-qarshi g'kl⁹

Asosiy qismdan orama-qarshi g'kllantirishning yana bir samarali usuli u o'qituvchi va o'quvchi yoki o'quvchilar o'rtasidagi soladiik bo'lib bir-biriga sachining beradigan savollari o'quvchilarning fikrlash darajasiga bevosita ta'sir qiladi. O'qituvchi oddiy “Nima?”, “Qachon?”, “Qaerda?” kabi faktik savollar bilan cheklanib qolmasligi kerak. Aksincha, “Nega?”, “Qanday qilib?”, “Sizning fikringizcha?”, “Agar shunday bo'lsa-chi?” kabi tafakkurga yo'naltirilgan savollar o'quvchini chuqur fikr yuritishga undaydi. Bu usul Bloom taksonomiyasining yuqori pog'onalarini ishga soluvchi metod hisoblanadi. O'quvchilarni faol fikrlashga undashda guruhli ishlash va rolli o'yinlar ham keng qo'llaniladi. Mercer va Alexanderning tadqiqotlariga ko'ra, guruhdagi muhokama, fikr almashish va rolli vazifalar o'quvchilarning tanqidiy fikrlashini rivojlantiradi. Masalan, darsda bir guruh ekologik muammoni tahlil qilsa, boshqa guruh unga yechim taklif qiladi. Shu jarayonda o'quvchi o'z fikrini dalillashga, boshqalarning fikrini tinglashga va xulosa chiqarishga odatlanadi.

9. Mercer, N. Dialogic Teaching: Classroom Talk and Thinking. li usuli u o'qituvchi va o'quvchi yoki o'quvchilar o'rtasidagi soladiik bo'lib bir-biriga sachining beradigan savollari o'quvchilarning fikrlash darajasiga bevosita ta'sir qiladi. O'qituvchi oda'zi o'quvchilar ekologik omillarni sanab o'tdi, boshqalari esa oziq zanjiri haqida gapirdi. O'qituvchi esa har bir javobni kengaytirishga yo'naltirdi, o'quvchilardan misollar keltirishni, o'z hayotidan dalil topishni so'radi. Natijada oddiy savol ularda ekologik fikrlash, sabab–natija bog'liqliklarini tushunish va ongli xulosa chiqarish ko'nikmasini shakllantirdi. Bu muloqotning fikrlashga ta'sirining yaqqol ko'rinishidir.

Asosiy qismda taingan yana bir misolni keltiramiz. Bir kuni tajribali oqituvchi o'quvchilardan “Tabiat nega muvozanatda turadi?” degan savolni so'radi. Ba'zi o'quvchilar ekologik omillarni sahni osonlashtiradi va emotsional ko'tarinkilik yaratadi. Shuningdek, muloqot jarayonida o'quvchi o'zini qadrlangan, fikri e'tiborga olingan shaxs sifatida his qiladi. Bu holat o'z-o'zidan o'quvchi motivatsiyasini oshiradi. Zimnyaya ta'kidlaganidek, o'quvchi o'z fikrini erkin ifodalash imkoniyatiga ega bo'lgan muhitgina haqiqiy rivojlantiruvchi ta'lim muhiti hisoblanadi.¹⁰

Mavzu bilan bog taingan yana bir misolni keltiramiz. Bir kuni tajribali o'qituvchi o'quvchilardan “Tabiat nega muvozanatda turadi?” degan fikr so'raganida, u uyatchanlik qilib “Bilmayman” deyishga urinadi. Shunda o'qituvchi jilmayib: “Bilmasang, demak, o'ylab ko'rish uchun imkoning bor”, – deydi. O'quvchi biroz o'ylab: “Do'stlik – bu bir-birini tinglay olishdir”, deb javob beradi. O'qituvchi shu javobni qo'llab-quvvatlab, suhbatni davom ettiradi. Keyin esa o'quvchi o'z fikrini kengaytirib, dalillar keltira boshlaydi. Bu kichik voqea shuni ko'rsatadiki, muloqot o'quvchini faollashtiradi, unda o'z fikrini shakllantirish va bayon qilish ishonchi paydo bo'ladi.

Asosiy qismda o taingan yana bir misolni keltiramiz. Bir kuni tajribali o'qituvchi o'quvchilardan “Tabiat nega muvozanatda turadi?” degan fikr so'raganida, u uyatchanlik qilib “Bilmayman” deyishga urinadi. Shunda o'qituvchi jilmayib: “i monolog tarzida olib borilgan dars muloqotni soyana bir misolni keltiramiz. Bir kuni tajribali o'qituvchi o'quvchilardan “Tabiat nega muvozanatda turadi?” degan fikr so'raganida, u uyatchanlik qilib “Bilmayman” deyishga urinadi. Shunda oyana bir misolni keltiramiz. Bir kuni tajribali o'qituvchi

o'quvchilardan "Tabiat nega muvozanatda turadi?" degan fikr so'raganida, u uyatchanlik qilib "Bilmayma fikrini qadrlashi, bahs-munozara jarayonini yo'lga qo'yishi muloqotning samaradorligini oshiradi. Shu bilan birga, darsda tanqidiy fikrlashni rag'batlantirish, xatolarni konstruktiv baholash va ijobiy fikr almashish orqali o'quvchida ongli fikrlashni shakllantirish mumkin."¹¹

Muloqot orqali ongli fikrlashni shakllantirish boiz. Bir kuni tajribali o'qituvchi o'quvchilardan "Tabiat nega muvozanatda turadi?" degan fikr so'raganida, u uyatchanlik qilib "Bilmayma fikrini qadrlashi, bahs-munozara jarayonini yo'iqov, A. Pedagogik muloqot nazariyasi va amaliyoti. a aylantirish. o'qituvchi2. OXoliqov, A. Pedagogik muloqotshda tanqid emas, rag'bat ustuvor bo'lishi.

3. Guruhli ishlarda har bir oloqotshda tanqid emas, rag Bir kuni tajribaliqov, A. Pedagogik muloqot nazar etib, oa tanqid emas, rag'bat ustuvor bo'lishi.qi5. Fikr kartalari, diagrammalar, graf tizimi orqali muloqotni vizual qo'llab-quvvatlash.

6. Darsning har bir bosqichiga kamida bittadan ochiq savol qo vizual 7. Oarsning har bir bosqichiga kamida bittadan ochiq savol qo vizual qo'llab-quvv Asosiy qismda muallif sifatida shuni alohida tahi q savol qo vizual qo'llarayonida muloqot faqat pedagogik vosita emas, balki tarbiyaviy, ruhiy, ma'naviy kuchga egadir. O'quvchi muloqot jarayonida fikrni shakllantiradi, uni tekshiradi, mukammallashtiradi va ongli ravishda xulosa chiqaradi. Shuning uchun har bir darsning markazida muloqot, savol-javob va o'zaro fikrlash turmog'i lozim.

XULOSA

TaSAiy qismda muallif sifatida shuni alohida tahi q savol qo vizual qo Oarsning ha muloqot faqat pedagogik vosita emas, balki tarbiyaviy, ruhiy, ma'naviy kuchga egadir. O'quvchi muloqot jaraatuvlarda o'z isbotini topdi. O'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi samarali pedagogik muloqot shunchaki axborot almashinuvi emas, balki fikrlash jarayonini faollashtiruvchi, shaxsning intellektual imkoniyatlarini ro'yobga chiqaruvchi, mustaqil qaror qabul qilishga undovchi kuchli vosita ekanligi aniq ko'rinadi. Ayniqsa, dialogik ta'limning psixologik-pedagogik asoslari, savol-javob madaniyati, dalillash ko'nikmasini shakllantirishga qaratilgan interaktiv yondashuvlar o'quvchida ongli, puxta va mantiqiy fikr yuritish qobiliyatini rivojlantirishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

Tahlillar shuni kolif sifatida shuni alohida tahi q savol qo vizual qo Oarsnyonida muloqot faqat pedagogik vosita emas, balki tarbiyaviy, ruhiy, ma'naviy kuchga egadir. O'quvchi muloqoi va xulosa chiqarishga odatlanadi. Bu esa ta'limning asosiy maqsadi — ongli, mustaqil fikrlaydigan shaxsni tarbiyalashga xizmat qiladi. Shuningdek, o'quvchilar o'rtasidagi hamkorlik, guruhliy fikrlash, muhokamalar, rolli vazifalar va real hayotiy misollar orqali fikrlashni rivojlantirish ta'lim samaradorligini sezilarli oshirishi aniqlangan. Bunday tajribalar shuni ko'rsatadiki, muloqotga asoslangan ta'lim modeli nafaqat bilimni o'zlashtirishni, balki o'quvchilarning ijtimoiy faolligi, muloqot madaniyati, tanqidiy va ijodiy fikrlashini ham rivojlantiradi.

Yuqorida tahlil qilingan ilmiy qarashlar va amaliy tajribalar taal qo Oarsnyonida muloqot faqat pedagogik vosita emas, balki tarbiyaviy, ruhiy, ma'naviy kuchga egadir. O'quvchi muloqoi va xulosa chiqarishmumkin bo'lgan samarali pedagogik yondashuvlar, fikrlashni faollashtiruvchi metodlar va muloqot strategiyalarini taklif etadi. Natijada, o Yuqorida ning tafakkurini ongli rivojlantirish, ularning darsga bo tajribalar taal qo

Oarsnyonida muloqot faqat pedagogik vosita emas, balki tarbiyaviy, ruhiy, ma'naviy kuchga egadir. O'quvchi Umuman olganda, talingan ilmiy qarashlar va amaliy tajribalar taal qo llarayonida muloqot faqat pedagogik vosita emas, balki tarbiyaviy, ruhiy, ma'naviy kuchga egadir. O'quvchi mlantiradi, o'quvchini faollashtiradi va uning shaxsiy intellektual salohiyatini ochishga xizmat qiladi. Shu bois, ta'lim muassasalari, pedagoglar va ilmiy tadqiqotchilar ushbu jarayonni takomillashtirishga alohida e'tibor qaratishlari zarur. Zero, ongli fikrlaydigan, mustaqil qaror qabul qila oladigan avlodni tarbiyalash — bugungi ta'limning eng asosiy va ustuvor maqsadidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Vygotskiy, L.S. Muloqot va tafakkurning rivojlanishi. ibalar taal qo llarayonida muloqot faqat pedagogik vosita emas, balki tarbiyaviy, ruhiy, mayaviy, ruhiy, ma'naviy kuchga egadir. O'quvchi Umuman olganda, talingan ilmiy qarashlar va amaliyRivojlantiruvchi tahaxs. - Moskva: Smysl, 2004.taal qo'llarayonida muloqot fa5. Freire, P. Dialogik pedagogika. - London: Bloomsbury, 2005.

6. Mercer, N. Dialogic Teaching: Classroom Talk and Thinking. 4.taal qo llarayonida muloqot faqatRivojlantiruvchi taowards Dialogic Teaching, alk and Thinking. 4.taal qo8. Zimnyaya, I.A. Pedagogik psixologiya. g. alk and Thos, 2010.

9 Mercer, N. Dialogic Teaching: Classroom Talk and Thinking. 0..taal qo llarayonida muloqot faqatRivojlantiruvchi taowards Dialogic Teachinsi va amaliyoti. . 0..taal qo'llarayonid11. Goliqov, A. Pedagogik muloqot nazariyasi va amaliyoti. . 0..taant: TDPU nashriyoti, 2020.

12. Mamatov, A. Shaxs rivojida muloqotning psixologik asoslari. taant: TDPU nashriyoti, 2020.a13. Nodira ToA. Shaxs rivojida muloqotning psixologik asoslari. taant: TDPU nashriyoti, 2020.aqat pedagogik vosita emas, ba